

ZALECENIE RADY**z dnia 13 lipca 2018 r.****w sprawie krajowego programu reform Danii na 2018 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Danię programu konwergencji na 2018 r.**

(2018/C 320/04)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 22 listopada 2017 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2018 r. Uwzględniła ona w należyтым stopniu Europejski filar praw socjalnych proklamowany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w dniu 17 listopada 2017 r. Priorytety określone w rocznej analizie wzrostu gospodarczego zostały zatwierdzone przez Radę Europejską na posiedzeniu w dniu 22 marca 2018 r. W dniu 22 listopada 2017 r. na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 ⁽²⁾ Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazała Danii jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.
- (2) Sprawozdanie krajowe za 2018 r. dotyczące Danii zostało opublikowane w dniu 7 marca 2018 r. Zawiera ono ocenę postępów Danii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych przez Radę w dniu 11 lipca 2017 r. ⁽³⁾, działań następczych podjętych w związku z zaleceniami dla tego kraju z poprzednich lat, a także postępów Danii w realizacji jej krajowych celów w ramach strategii „Europa 2020”.
- (3) W dniu 24 kwietnia 2018 r. Dania przedłożyła swój krajowy program reform na 2018 r. oraz swój program konwergencji na 2018 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (4) Odpowiednie zalecenia dla tego kraju znalazły odzwierciedlenie w programowaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych („fundusze ESI”) na lata 2014–2020. Jak określono w art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ⁽⁴⁾, Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

⁽³⁾ Dz.U. C 261 z 9.8.2017, s. 1.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

z wnioskiem o dokonanie przeglądu oraz zaproponowanie zmian w umowie partnerstwa i odpowiednich programach, w przypadku gdy jest to konieczne do wsparcia realizacji stosownych zaleceń Rady. Komisja przedstawiła więcej szczegółowych informacji na temat wykorzystania przez nią tego przepisu w ramach wytycznych w sprawie stosowania działań łączących skuteczność funduszy ESI z należyтым zarządzaniem gospodarczym.

- (5) Dania jest obecnie objęta częścią zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie konwergencji na 2018 r. rząd planuje osiągnąć deficyt nominalny wynoszący 0,7 % PKB w 2018 r. oraz w dalszym ciągu spełniać średniookresowy cel budżetowy – deficyt strukturalny w wysokości 0,5 % PKB – w okresie objętym programem do 2025 r. Zgodnie z programem konwergencji na 2018 r. przewiduje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB spadnie do 35,6 % w 2018 r. i będzie nadal maleć do poziomu 34,2 % w 2020 r., po czym wzrośnie do poziomu nieco poniżej 40 % do 2025 r. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto te prognozy budżetowe, jest wiarygodny w okresie objętym programem. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2018 r. przewiduje się, że saldo strukturalne osiągnie nadwyżkę wynoszącą 0,3 % PKB w 2018 r. i 0,9 % PKB w 2019 r.; wartości te są nieznacznie wyższe od celu wyznaczonego w programie konwergencji na 2018 r. i przewyższają średniookresowy cel budżetowy. Ogólnie rzecz biorąc, Rada jest zdania, że zgodnie z prognozami Dania spełni wymogi paktu stabilności i wzrostu w latach 2018 i 2019.
- (6) Warunkiem stabilnego wzrostu gospodarczego w Danii jest zapewnienie podaży pracy w czasach zmian demograficznych i reagowanie na pojawiające się niedobory siły roboczej w konkretnych sektorach. Reformy mające na celu zwiększenie uczestnictwa w kształceniu i szkoleniu zawodowym oraz liczby osób, które je ukończyły, a także działania służące lepszemu rozwojowi umiejętności cyfrowych mogłyby zwiększyć podaż wykwalifikowanych pracowników. Ponadto korzystne pod tym względem byłyby działania na rzecz skutecznego włączania w rynek pracy grup zmarginalizowanych i defaworyzowanych. Dotyczy to młodzieży z niskim poziomem wykształcenia, osób o obniżonej zdolności do pracy i z niepełnosprawnościami oraz osób ze środowisk migracyjnych. Początkowe tempo podjętych ostatnio działań w zakresie integracji na rynku pracy było wolne, lecz wydaje się, że dzięki nim poprawia się sytuacja nowo przybyłych uchodźców. Kluczowym wyzwaniem pozostaje włączenie dzieci ze środowisk migracyjnych do systemu kształcenia, gdyż przeciętnie osiągają one gorsze wyniki w nauce niż inne dzieci.
- (7) Wysoki wzrost wydajności ma zasadnicze znaczenie dla wspierania wzrostu gospodarczego, utrzymania względnie wysokiego poziomu bezpieczeństwa socjalnego w Danii, a także zagwarantowania konkurencyjności kraju. Pod względem wydajności Dania wyprzedza wiele państw członkowskich, jednak od dłuższego czasu wzrost wydajności spada i można wskazać szereg przyczyn utrudniających jej wzrost (stwierdzonych także przez radę ds. produktywności i organ ochrony konkurencji w Danii). Przede wszystkim niską wydajnością charakteryzują się usługi zorientowane na rynek krajowy, na rzecz których w 2017 r. rząd podjął jedynie ograniczone działania, aby zwiększyć konkurencję, a niektóre podmioty, np. banki hipoteczne, nie są narażone na działanie konkurencji ze strony podmiotów zagranicznych. Słaba konkurencja w niektórych sektorach usług zorientowanych na rynek krajowy (np. detalicznym, finansowym, dystrybucji mediów, sektorze transportu i sprzedaży hurtowej produktów leczniczych) nadal stanowi obciążenie dla wydajności, inwestycji i tworzenia miejsc pracy.
- (8) Po wyraźnym wzroście cen na rynku mieszkaniowym w ciągu ostatnich kilku lat pojawia się ryzyko zawyżania wartości, zwłaszcza w głównych obszarach miejskich. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego skierowała ostrzeżenie do ośmiu państw członkowskich Unii, w tym do Danii, zwracając uwagę na średnioterminowe zagrożenia w sektorze nieruchomości mieszkalnych z powodu rosnących cen mieszkań w połączeniu z wysokim zadłużeniem gospodarstw domowych. W 2017 r. zadłużenie gospodarstw domowych w dalszym ciągu spadało, choć nadal należało do najwyższych w Unii (wyrażone jako odsetek PKB) i według oszacowań Komisji kształtowało się powyżej poziomu, który można uzasadnić fundamentalnymi parametrami gospodarczymi i progami ostrożnościowymi. Ponadto od 2013 r. zdecydowanie wzrasta odsetek pożyczek hipotecznych z bardzo wysokim wskaźnikiem wysokości kredytu do dochodu, zwłaszcza w Kopenhadze i jej sąsiedztwie. Władze Danii wdrożyły kilka nowych środków makroostrożnościowych, aby dalej ograniczyć zaciąganie kredytów obciążonych ryzykiem (środki te obowiązują od 2018 r. i 2020 r.), a także rozpoczęły reformę podatku od majątku (wejdzie w życie w 2021 r.), by zaradzić problemowi, jakim jest zakłócenie równowagi cen nieruchomości mieszkaniowych w poszczególnych regionach kraju. Niemniej jednak bardzo wysokie wskaźniki wysokości kredytu do dochodu w połączeniu z wysokim zadłużeniem i wysoką wrażliwością na zmiany stopy procentowej oraz potencjalnie zawyżonymi cenami nieruchomości mieszkaniowych powodują wzrost ryzyka korekty cenowej, mogącej zaszkodzić gospodarce realnej i sektorowi bankowemu.
- (9) W ramach europejskiego semestru 2018 Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Danii, którą opublikowała w sprawozdaniu krajowym na 2018 r. Komisja oceniła również program konwergencji na 2018 r., krajowy program reform na 2018 r., a także działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Danii w poprzednich latach. Komisja wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki budżetowej i społeczno-gospodarczej w Danii, ale także stopień, w jakim są one zgodne z unijnymi przepisami i wytycznymi, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie na szczeblu unijnym wkładu w przyszłe decyzje krajowe.

- (10) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji na 2018 r. i jest zdania ⁽¹⁾, że należy się spodziewać, iż Dania spełni wymogi paktu stabilności i wzrostu,

NINIEJSZYM ZALECA Danii podjęcie w latach 2018 i 2019 działań mających na celu:

1. Zwiększenie konkurencji w sektorach usług zorientowanych na rynek krajowy, np. w sektorze dystrybucji mediów i sektorze finansowym.

Sporządzono w Brukseli dnia 13 lipca 2018 r.

W imieniu Rady
H. LÖGER
Przewodniczący

⁽¹⁾ Na mocy art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.